

Elegendő azt igazolni, hogy

$$(1) \quad 4 \cdot \cos \alpha \cos \beta \cos \gamma = \left(\frac{s}{R}\right)^2 - \left(\frac{r}{R} + 2\right)^2.$$

Jelöljük (1) jobb oldalát J -vel. Ismert azonosságok felhasználásával megmutatjuk, hogy J azonosan egyenlő (1) bal oldalával. Ezek az azonosságok:

$$1 + \frac{r}{R} = \cos \alpha + \cos \beta + \cos \gamma, (2) \quad -1 - \cos 2\alpha - \cos 2\beta - \cos 2\gamma = 4 \cdot \cos \alpha \cos \beta \cos \gamma. (3)$$

Mindkét azonosság – megoldási útmutatóval – megtalálható a Geometriai feladatok gyűjteménye II. példatárban, és pedig (2) ekvivalens a 434.b) és 434.k), (3) pedig a 434.d) feladattal. Ezután számítsuk ki J -t:

$$\begin{aligned} J &= \left(\frac{s}{R}\right)^2 - \left(\frac{r}{R} + 2\right)^2 = \left(\frac{a+b+c}{2R}\right)^2 - \left(\frac{r}{R} + 2\right)^2 = \\ &= (\sin \alpha + \sin \beta + \sin \gamma)^2 - (1 + \cos \alpha + \cos \beta - \cos \gamma)^2 = \sin^2 \alpha + \sin^2 \beta + \sin^2 \gamma + \\ &\quad + 2 \sin \alpha \sin \beta + 2 \sin \alpha \sin \gamma + 2 \sin \beta \sin \gamma - 1 - \cos^2 \alpha - \cos^2 \beta - \cos^2 \gamma - \\ &\quad - 2 \cos \alpha - 2 \cos \beta - 2 \cos \gamma - 2 \cos \alpha \cos \beta - 2 \cos \alpha \cos \gamma - 2 \cos \beta \cos \gamma, \end{aligned}$$

ahol fölhasználtuk a (2) azonosságot és azt, hogy pl. $\frac{a}{2R} = \sin \gamma$. Ismeretes, hogy pl. $\sin^2 \alpha - \cos^2 \alpha = -\cos 2\alpha$, továbbá

$$2 \cdot \sin \alpha \sin \beta - 2 \cdot \cos \alpha \cos \beta - \cos \gamma = 2 [-\cos(\alpha + \beta) - \cos \gamma] = 0.$$

Ezért $J = -\cos 2\alpha - \cos 2\beta - \cos 2\gamma - 1$, és így (3) szerint $J = 4 \cdot \cos \alpha \cos \beta \cos \gamma$. Ez azt jelenti, hogy (1) azonosság, tehát igaz a feladat állítása.

Brezovich László (Szombathely, Nagy Lajos Gimn., III. o.t.) és *Szobonya László* (Fazekas M. Főv. Gyak. Gimn., IV. o.t.) dolgozata alapján